

SÁROSPATAK VÁROS
POLGÁRMESTERÉTŐL
3950 Sárospatak, Rákóczi út 32.
Tel.: 47/513-240 Fax.: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu

Ügyfélfogadás ideje: Hétfő: 8-12 és 13-16, szerda: 8-12 és 13-17³⁰, péntek: 8-12 óráig

T Á J É K O Z T A T Ó

- a Képviselő-testületnek -

a Berekben lévő erdőrészek állapotáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Bodrog keleti-holtága (Berek) területét érintő, 2018. szeptember 3. napján kialakult vihar következtében az önkormányzat tulajdonában és kezelésében lévő erdőrészekben jelentős mértékű természeti kár keletkezett, mely komoly veszélyt jelentett a területen lévő ingatlanokra, illetve arra közlekedőkre.

Már a viharkárokat megelőzően is előtérbe került a fenti erdőterület állapotának felmérése, valamint a megtenni szükséges intézkedések előkészítése. Ennek keretein belül készült el – többek között - az érintett erdőtervi határozat is, amely az erdőgazdálkodási tevékenységeket határoz meg.

A vihar által okozott élet- és balesetveszélyes állapot azonnali elhárításán túl további háttérmunka is megindult, amely a Berek, mint Natura 2000 hálózathoz tartozó terület problémájának átfogó megoldását jelentő pályázat benyújtási lehetőségeit vizsgálja.

Első lépésként indokoltá vált egy helyzetfelmérés, amelyről szóló összefoglaló tájékoztató jelen javaslat részét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatót megtárgyalni, az abban foglaltakat tudomásul venni szíveskedjen.

Sárospatak, 2018. szeptember 18.

Készítette: Balázs Beáta
tanácsos
környezetvédelmi ügyintéző

Aros János

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

dr. Vitányi Eszter
jegyző

Tájékoztató a Berekben lévő erdőrészletek állapotáról

2018.09.18.
Balázs Beáta
környezetvédelmi ügyintéző

A 2018. szeptember 3. napját megelőző hétvégén egy légörvény alakította a Kárpát-medence időjárását, mely a Dunántúlon jelentős esőzéseket okozott, néhol 1-1,5 hónapnyi csapadék hullott le 24-48 órán belül. Ez a légörvény az ország keleti felét hétfőn délután érte el, és – annak lassú mozgása miatt – gyakorlatilag nem járt számottevő csapadékkal, azonban a légkör instabilitásának köszönhetően megnőtt a zivatarok kialakulásának valószínűsége. Hétfő délután a felszín közeli páradús, meleg levegőt - maga előtt tolva - gyors felemelkedésre kényszerítette az érkező ciklon, melynek következtében heves zivatarok alakultak ki.

1. ábra Figyelmeztető előrejelzés 2018. szeptember 3. (forrás: met.hu)

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye északkeleti részében, Kisvárdai területén különösen erős zivatar fejlődött ki, viharos szél és jégeső kíséretében. Ez a zivatargóc haladt északnyugati irányban, Sárospatak térségét is érintve. A város déli területeit a zivatar széle érintette, így ott a szél sebessége, illetve a csapadék mennyisége kisebb volt, azonban a zivatar magjához közelebb eső északi területeken – ilyen volt a Berek – erős, viharos szellőkésések és nagyobb mennyiségű csapadék volt tapasztalható.

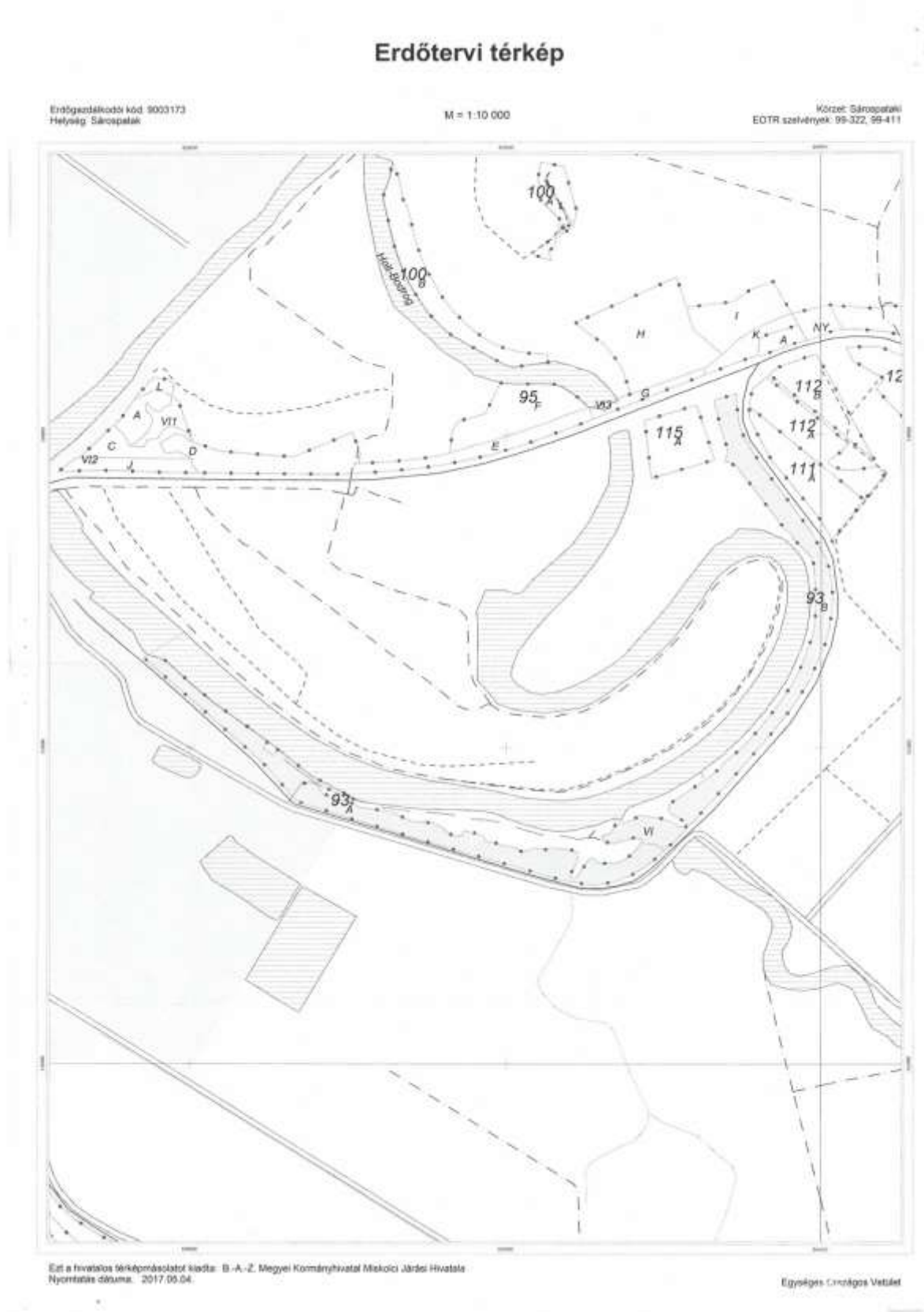
A Bodrog folyó és mellékfolyóinak szabályozása a 19. század első felében került napirendre. Az első átfogó tervek az 1818-1821. évi felmérések után kerültek kidolgozásra, Bogovich Károly és segédje, Steiner Ádám mérnökök által. A tényleges szabályozás 1827-ben a Laborc mentén kezdődött meg. Az első négy átmetszést Sárospatak közelében létesítették 1863 és 1865 között, mellyel 16,23 km rövidülést értek el. A Magyarországi területre eső átvágások száma 8.

A Bodrog folyó szabályozása következtében kialakuló Keleti-holt Bodrog, hétköznapi nevén Berek, mintegy 82 hektáros területe Sárospatak Város Önkormányzatának tulajdona.

2. ábra Keleti-holt Bodrog (Berek)

A holtágat körül ölelő erdő 2 részre osztható, ezek felett az erdőgazdálkodói jogokat Sárospatak Város Önkormányzata gyakorolja. A „régimajális” területén lévő erdő (091/30 helyrajzi szám „a” alrészlet) közel 10,2 ha nagyságú, míg a horgászfaluban lévő út és töltés között elterülő erdő (091/30 helyrajzi szám „d” alrészlet) területe 8,8 ha. Mindkettő erdőterület a Natura 2000 hálózat része.

3. ábra Erdőtervi térkép

[illegible]

5. ábra „d” alrészletre vonatkozó erdőterv

Fontos, hogy bármilyen erdőgazdálkodási tevékenység csak előzetes bejelentést követően végezhető, a munkálatok megkezdése előtt a területet pontosan le kell határolni, és számos biztonságtechnikai feltételnek meg kell felelni. Ezen túl a kitermelés az erdészeti hatóság közreműködésével végezhető csak.

Mindezen kritériumokból is jól látható, hogy a hazai erdőket érintő bármilyen gazdálkodási tevékenység csak szigorú szabályok betartása mellett, hatósági felügyelettel végezhető.

A 2018. szeptember 3-a estjén érkező vihar elsősorban a „d” alrészletű erdőt érintette. A viharos szellőkések következtében több fa is kidőlt, elzárva a horgászfalu megközelítését biztosító utat, ezeket a katasztrófavédelem munkatársai távolították el még az este folyamán. A vihar következtében az áramszolgáltatás átmenetileg szünetelt.

A vihart követő napokon a Sárospataki Kommunális Szervezet emberei, a Vay Miklós Református Szakgimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon tanulói Ferencz Gábor szakoktató vezetésével gondoskodtak a kidőlt fák szakszerű eltávolításáról.

A kidőléseken túl még számos fa megsérült, melyeket haladéktalanul el kell távolítani. Ennek költsége akár több tízmilliós nagyságrendet is elérheti, azonban az Önkormányzat saját költségvetéséből nem áll rendelkezésre ilyen nagyságú összeg. Ezen munkálatok felmérésére/elvégzésre vonatkozó árajánlatkérési eljárás jelenleg folyamatban van. Ahhoz, hogy az erdő kitermelését az erdőterv alapján és a hatósági előírásoknak megfelelően tudjuk véghez vinni, külső pénzügyi támogatás vagy pályázati forrás szükséges.

Pályázati lehetőségként merült fel a KEHOP-4.1.0. kódszámú „Élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetének javítása, a természetvédelmi kezelés és bemutatás infrastruktúrájának fejlesztése” című pályázat, mely lehetőséget ad a hazai Natura 2000 hálózatba tartozó területek ökológiai fejlesztésére, helyreállítására.

A pályázat keretein belül több beavatkozás is lehetséges:

- leromlott állapotú vagy erősen átalakított élőhelyek helyreállítása,
- természetes és természet-közelű élőhelyek ökológiai kapcsolatainak javítása
⇒ erdőt érintő felújítás (!),
- természetes élőhelyek eltűnését veszélyeztető szukcessziós folyamatok szabályozását célzó

beavatkozás ⇒ vizes élőhelyek feltöltődését megakadályozó beavatkozás, a Berekben lévő holtág kotrása (!),

- fajmegőrzési célú élőhely-fejlesztési beavatkozások ⇒ költő- illetve szaporodó helyek kialakítása,
- közösségi jelentőségű, illetve védett fajok in-situ megőrzési programjainak megvalósításához szükséges eszközrendszer kialakítása ⇒ infrastrukturális fejlesztés, terület bemutatásához szükséges háttér megvalósítása,
- önállóan nem támogatható tevékenységként: a területek elérhetőségét szolgáló utak természet közeli módon történő kiépítése, felújítása ⇒ útfejlesztés.

A pályázat beadásához szükséges háttérmunka folyamatban van.

Ezen túl a Natura 2000 erdőterületekre vonatkozó, a Natura 2000 területek célkitűzéseinek elérését szolgáló erdőgazdálkodási előírások betartásának elősegítése és megvalósítása érdekében kompenzációs kifizetésre pályázat nyújtható be az agrárpolitikáért felelős miniszter részére. A támogatási kérelmet az adott évi egységes kérelem benyújtására meghatározott időszakban lehet benyújtani, mely április-május jelent. Tehát az adott erdőrészek gazdálkodási tevékenysége során azok Natura 2000 hálózathoz való tartozásuk miatti speciális

szabályok következtében fellépő többletköltségek kompenzációjára ez a pályázat megoldást jelenthet a jövőben.

A Berek területén lévő két erdőrészekre vonatkozó gazdálkodási feladatok ismeretében beszereztük a területre vonatkozó hatályos erdőterv határozatot, valamint intézkedéseket tettünk a vihar következtében kialakult helyzet azonnali enyhítésére, azonban az átfogó, az erdőtervben meghatározott erdőgazdálkodási feladatok végrehajtása olyan mértékű költséget (több 10 millió forint) jelentenek, mely önkormányzatunk költségvetésében nem áll rendelkezésre. A probléma megoldását jelenthető pályázatok beadási feltételeinek vizsgálata folyamatban van, ezen túl folyamatosan figyeljük a további pályázati lehetőségeket, illetve anyagi forrásokat keresünk.

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

...../2018. (.....)

h a t á r o z a t a

a Berekben lévő erdőrészek állapotáról

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Berekben lévő erdőrészek állapotáról szóló tájékoztatót megtárgyalta és az abban foglaltakat tudomásul vette.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal